

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Sanctae Mechtildis virginis ordinis Sancti Benedicti Liber
specialis gratiae**

**Mechthild <von Hackeborn>
Mechthild <von Magdeburg>**

Pictavii, 1877

XIV. De statu Sanctae ecclesiae pulhere et mirabiliter demonstrato.

[urn:nbn:de:bsz:31-60070](#)

abyssali virtuosæ charitatis vinculatus fuerit a tactu, huic ad capitaliter peccandum deinceps licentia non patebit ; ligatus enim est et cogitur ad amandum. [Utinam Deus nos omnes sic alliget !]

XIV. DE STATU SANCTÆ ECCLESIAE PULCHRE
ET MIRABILITER DEMONSTRATO.

IV. 3.

CUM pater dilectum voluerit filium consolari , tunc odio sum præcipit flagellare. Sic agit Omnipotens, hominibus ita loquens : « Qui in præsenti caret gratia, mecum non regnabit in gloria, et qui non potest rerum temporalium voluptatibus satiari, necesse est eum fami perpetuæ deputari. Væ ei qui sic temporalia possidet, quod eis mente pariter occupatur et hæret ; qui se super alios per elationem extollit, a me cadit et ad infima descendit. » Ad hæc respondit sancta cognitio : quod Deus triplicem nobis sapientiam indidit, qua dilatari et nociva possumus præcavere. Primum est clericalis sapientia et christiana doctrina, sicut ostendit mihi Dominus. Vidi enim veris intellectus mei oculis, sine labore in deliciis, lapidem similem monti non prægrandi, qui ex se ipso suscepereat incrementum, habens in se omnem pulchritudinem omnium colorum et odorem omnium cœlestium aromatum. Interrogavi igitur quæ esset hæc suavissima petra, et dixit mihi : « EGO SUM JESUS »¹. Veni ergo [præ amore] in excessum mentis, et ad ipsum reclinavi caput meum. Et vidi omnes tenebras ab eo exclusas , et in eo tenebræ non sunt ullæ ; intrinsecus autem repletus erat æternitatis lumine et splendore. Stabat super hunc lapidem supra modum speciosa Virgo, cui similis non est visa , excepta Domina nostra Virgine Matre Dei sancta Maria ; quæ tamen socia et conjugalis ejus fuit. Pedes ejus jaspide decorantur. Lapis hic tantæ virtutis est ut repellat malam avaritiam a pedibus affectuum irruentem. Profert etiam odorem mundissimum, sacra desideria provocantem ; abstergit etiam ab oculis caliginem tenebrosam.

1. Hæc tria verba etiam in teutonico codice sunt latine expressa.

Lapis petiosus fides catholica est : duo pedes, quibus Virgo stans innititur, potestas ligandi et scientia absolvendi sunt ; quæ duo omnibus christianis sacerdotibus conceduntur. In manu dextera calicem tenet, rubro uvæ sanguine plenum ; de quo sola bibens ineffabili dulcedine satiatur ; hujus potus participio Angeli non fruuntur in mysterio. Hic sanguis Unigeniti sic mentes inebriat sacerdotum fidelium, quod nobis doctrinam evangelicam ministrant ad votum. In sinistra Virginis igneus est gladius, aureis cymbalis dependentibus plenus, resonans tam dulciter ut omnes audientes sanctæ Trinitatis desiderio repleantur.

HÆC EST ECCLESIA.

INTERROGAVI Virginem, cur sinistra gladium et calicem præferret in dextera. Respondit : « Ego usque ad mortem, uniuscujsque hominis peccata comminans increpabo, tunc Deus inferet plagas suas; ego etiam ipsius sanguinem manu dextera propino, sicut Christus ad gloriam Patris sui [nominatur]. Habet etiam virtutem in manibus suis, quibus, quos Deus eligit, attrahit omnes sibi; omnesque abjecti qui se diabolicæ subjiciunt servituti. Ex affectu pulchritudinis vultus ejus in perpetuum beatam me reputabo. De gutture ejus rivus fluit olei, hoc est, unguentum misericordiæ salutaris. In ore enim ejus sunt dentes aurei, quibus cœlestia mandit aromata, hoc est, Prophetarum oracula. Mel distillant ejus labia, quod veloces apes, sancti scilicet Apostoli, de campi flore dulcissimo detulerunt. In labiis ejus fulgent florentes rosæ; nares ejus redundant violarum odore; frons ejus resplendet liliis virentibus : est enim mater viduarum, amica conjugatarum, et virginum gloria. Oculi ejus pleni sunt deliciis, sicut aurora rutilans solis luculentiam antecedens. Corporales oculi sicut natura triplici distinguuntur, sed in unitate subsistunt; sic primus quidem color auroræ Patris æternitatem, secundus Filii æqualitatem, sol vero utriusque connexionem in Spiritu Sancto significat et ostentat. Harum transitio et respectus ad invicem perso-

narum gaudium et pax est, quæ et exsuperat omnem sensum. Virgo hæc coronam habet in capite suo, auro rubro contextam; hoc, consilium sanissimum et exemplum sanctissimum Doctorum.

DE IIS QUÆ MUNIUNT ET IMPUGNANT ECCLESIAM.

CORONA hæc similis est urbi quæ multis mœniis est extorta, quam invalidus circumdedit exercitus, principem habens infidelem, qui est diabolus, cum suis complicibus, qui sunt pauperes et infideles. In hac corona exercitus consistit laudabilis, potens et armis opulerter instructus, habens fidelem super se principem, redemptorem Dominum nostrum Jesum Christum, qui tentatos consolatur, et confortat in prælio, et deficiente consolationis suæ reficit vino. Turris est in hac corona tria habens cornua, in qua sagittarii et speculatori sunt in claritate firmissimi, ut maneant infirmiores securi. Est turris et alia in hac corona, in qua habitantes, rara pugnandi infestantur molestia; quam nullus valet concendere, nisi per charitatem suam studuerit voluntatem frangere. Beati omnes qui in hac turri meruerunt habitare! Hujus turris mœnia pretiosis decorantur lapidibus; qui sunt Sanctorum animæ viventes in cœlestibus. In corde hujus Virginis vidi erumpere fontem viventis fluminis, ad quem deferebantur cæci, et lepra respersi, infantes gentilium. Super hunc fontem stabat vir perfectissimus, [præter quem nemo aliis ex hoc fonte haurire poterat] spiritu Dei plenus, sanctus videlicet Baptista Joannes. Hic lavabat in fonte infantulos, cæcos illuminans, et leprosos mundans. Interrogavi Virginem quæ [ipsa] esset, et respondit: « Ego sum quam tu tam diligis, tua consodalis sancta Ecclesia, quarum unus est sponsus; hæc est immaculorum sponsa sacerdotum, quam frequenter amanter respiciunt, quibus legitime despousatur. Beati qui eam in sincera charitate custodiunt. »

DE SECUNDA ET TERTIA SAPIENTIA.

SECUNDA, de qua prædiximus, sapientia naturalium potentiarum animæ est, per quam operando vitia perditionem incurrimus. vel virtutes operantes vitam æternam acquirimus. In hac carnis sapientia, morantur perversi laïci, falsi-clericci, et astuti religiosi. Non invenitur tam perfectus qui se ad plenum a talibus valeat custodire; sic enim eorum perversa mens est, ut quæque bona sinistra interpretatione maculent et confundant. Nemo ex his naturalibus bonis spiritualis efficitur, nisi ex charitate stultum se reputet, quia vera simplicitas mater est sapientiæ desursum venientis. Quid enim prodest homini astuto thesaurus innumerabilis, qui nonnisi famem et sitim, despectionemque et æternam sibi operatur cordis molestiam?

Tertia demum sapientia de divina manat gratia, dirigens hominem utiliter in omnibus donis Dei. Quantumcumque dives efficiatur homo *in omni gratia*, nunquam tamen præsumit infimis se præponere creaturis; in adversitatibus non turbatur, sed divinæ congratulatur voluntati; nec sustinet quod aliqua virtus de cordis ejus hospitio excludatur.

XV. DE REGNO CÆLORUM.

ANIMA sancta sic est desiderium suum allocuta: « Eia, III. i.
perge hinc et vide ubi sit Dilectus tuus, et dic ei, quia cupio amare. » Perrexit ergo subito: velocis enim est naturæ, et veniens in excelsum clamavit: « Magne Domine, aperi te, et intromitte me. » Et respondit hospes: « Quid tibi vis quod tanto clamore fremis? » Dixit desiderium: « Domine, significo tibi: Domina mea diu sic non potest vivere: si velles fluere, ipsa superflueret. Piscis enim diu vita non durat in arido. » Respondit Dominus: « Reverte nunc; non intromittam te nisi adduxeris famelicam [animam] quæ præcunctis amat me. » Quo auditio per nuntium, anima aman-